

Fjällräv i ryggan

Ill. Inger Lise Belsvik

Aktivitet 6: Fjällrävens anpassningar

TEMA: Lär känna fjällrävens storlek och utseende, och ta på fjällrävens fantastiska päls. Fakta om fjällrävens biologi och fysiologi som sätts i samband med fjällrävens anpassningar till det tuffa klimat den lever i.

TIDSÅTGÅNG: 45 minuter

PERIOD PÅ ÅRET: Aktiviteten kan genomföras utomhus och inomhus, året runt. Den är inte beroende av särskilda förhållanden.

UTRUSTNING

Förberedelse för en samling av klassen där eleverna sitter i ring med en extern resursperson och läraren med i ringen. Be resursperson om möjligt ta med:

- » Fjällrävsskinn och fjällrävsskalle
- » Rödrävsskinn och rödrävsskalle
- » Skalle av växtätare
- » Vargskinn och vargskalle kan också vara spännande både för elever och lärare.

TIPS! Använd gärna extern kompetens. Kontakta en naturvägledare vid ett Naturum eller naturskola i närheten eller någon sakkunnig från Länsstyrelsens naturvårdsenhet. Mer information kan hittas på www.fellesfjellrev.se.

BAKGRUND

Fjällrävens anpassningar med små pälsbeklädda tassar, korta öron, tät päls och lätt kropp gör den till en perfekt invånare i polarområden. Genom att uppleva det fantastiska skinnet kan eleverna lättare förstå varför fjällräven jagades så hårt tills den fridlystes 1928. Aktiviteten blir en lektion där alla eleverna får bilda sig en uppfattning om skinnen tillsammans med berättelser och fakta från en resursperson, de får därigenom lättare ett förhållande till temat.

Fjällrävens anpassningar blir tydligare för eleverna genom den taktila upplevelsen, och de får en konkret upplevelse av storleken jämfört med rödräven.

GENOMFÖRANDE

1. Ta kontakt med Länsstyrelsens naturvårdsenhet, ett naturum/naturskola i din kommun eller en annan lokal person med kunskap om djur i allmänhet och fjällräv i synnerhet. Information finns på www.fellesfjellrev.se, där du även kan läsa mer om forskningen. Svenska fjällrävsprojektet är en forskningsgrupp på Stockholms universitet. Här finns också information att hämta – www.su.se/zoologi/forskning/fj%C3%A4llr%C3%A4vsprojektet.
2. Eleverna samlas på lämplig plats. Det kan gärna vara utomhus, men även inomhus fungerar. Eleverna bör sitta i ring för att vara nära föremålen som ska användas, samtidigt som vägledningen blir enklare.
3. En extern ”resursperson” kommer enligt avtal och har med sig den utrustning som behövs.
4. En lärare måste finnas närvarande under lektionen. Om det finns elever som har särskilda behov meddelas detta i förväg.
5. Eleverna erbjuds att se, ta på och själv känna på föremålen som den externa resursen har med sig. Eleverna måste inte röra vid föremålen, det är bara ett erbjudande. Låt gärna eleverna ta bilder inför det fortsatta projektarbetet.

Fjällräv i ryggan

Kunskapsmål

Eleverna ska lära sig om fjällrävens anpassningar till sin livsmiljö, lära sig några ämnesspecifika begrepp och använda sinnesintrycken för att beskriva och presentera sina egna observationer.

Centralt innehåll enligt svensk läroplan Lgr11, (femte upplagan 2018).

BIOLOGI

- » Djur och växter i närmiljön (åk 1–6).
- » Enkla fältstudier och observationer i närmiljön (åk 1–6).
- » Livets utveckling och organismers anpassningar till olika livsmiljöer (åk 4–6).

FYSIK

- » Samband mellan organismer i ekosystem (åk 1–6).